

ЮЗУ «Неофит Рилски», Благоевград

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Марио Бобатинов – член на научното жури
в конкурса за заемане на академичната длъжност доцент
по Трудово право и общественно осигуряване (научно направление 3.6 Право)
в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Н.Рилски”, Благоевград,
обявен в ДВ, бр.68/04.09.2012г.

Уважаеми членове на научното жури,

I. Научна и учебно-преподавателска дейност на кандидата

Кандидат в конкурса за доцент по трудов право и общественно осигуряване (научно направление 3.6 Право) в ПИФ на ЮЗУ „Н.Рилски”, Благоевград е само глас д-р Вера Любенова Лазарова.

За участието си в конкурса, тя е представила монографията „Правна уредба на трудовата книжка и трудовия стаж”.

През 2007г. гл.ас. д-р Лазарова е защитила успешно докторска дисертация на тема „Индивидуални трудови спорове” (диплома № 31466/08.06.2007г. на ВАК).

Вера Лазарова има публикации и след присъждане на научната и образователната степен „доктор по право”. Приложен е списък от седем статии, които са излезли от печат.

За периода от 2007г. и понастоящем гл. ас. д-р Лазарова е участвала в редица конференции, включително с международно участие – в ЮЗУ „Н.Рилски”, в София и Москва. Участвала е и в научно-изследователски проекти с международно участие – с университета „Аристотел”, гр.Солун през 2004г., както и в проект по ОП „Развитие на човешките ресурси” през 2011г. Тя е член на редакционната колегия на списание „Научни известия” към ПИФ. Член е на съюза на учените в България и в Българската асоциация за развитие и управление на човешките ресурси.

От 2000г. Вера Лазарова е асистент и съответно главен асистент в ПИФ на ЮЗУ „Н.Рилски”. Водила е упражнения по трудово и осигурително право. Възлагано ѝ е да изнася лекции по тези дисциплини пред студентите от редовно и задочно обучение. Участвала е при провеждането на семестриални изпити по тези дисциплини.

Тя участва активно в различни комисии, които са били създавани от Факултетния съвет или от Катедрения съвет във връзка с подготовката на акредитационни материали.

Гл.ас. д-р В.Лазарова постоянно повишава своята преподавателска и езикова квалификация чрез участие в различни курсове и семинари.

От 2000г. и до сега д-р Лазарова е главен юрисконсулт на ЮЗУ „Н.Рилски“-гр.Благоевград и началник отдел „Университетски кадри и правно обезпечаване“.

II. В монографията „Правна уредба на трудовата книжка и трудовия стаж“ са разгледани проблемите, свързани с трудовата книжка и трудовия стаж.

Трудът е в обем от 197 страници и съдържа заглавна страница; съдържание, въведение; изложение, развито в три глави, а те от своя страна - в параграфи; заключение, съдържащо резюме на получените резултати, както и библиография.

Темата е нова и поради това актуална, тъй като разгледаните трудовоправни въпроси засягат неограничен кръг нормени адресати, обстоятелство което налага изследване на правната проблематика, свързана с установяването, изчисляването и правните последици на трудовия стаж. В труда е направен и критичен анализ на съдебната практика и на указанията на МТСП.

Първата глава е посветена на трудовата книжка. Възприема се легалната дефиниция на трудовата книжка по чл.347 КТ като официален удостоверителен (свидетелстващ) документ. Разглеждат се задълженията на работника и работодателя по издаването и съхраняването на трудовата книжка. Заслужава подкрепа изразеното в труда становище, че непредставянето на трудовата книжка преди сключването на трудовия договор не е основание за работодателя да откаже сключването му. В тази връзка обосновано се критикува становището на МТСП, което е в точно противоположен смисъл.

Научен интерес представлява изложението относно доказателственото значение на задължителните вписвания в трудовата книжка съгласно чл.349 КТ.

В третия параграф е разгледана отговорността на работодателя за вписванията в трудовата книжка, а в следващия параграф – отговорността за незаконно задържане на трудовата книжка. Изясняват се предпоставките за предявяване на иска по чл.226, ал2 КТ. Във връзка с предпоставките на отговорността се критикува приетото в съдебната практика разбиране, че вредите са презумирани. Приема се, че отговорността на работодателя е безвиновна. Предлага се в чл.226, ал.3, изр. второ КТ изрично да се предвиди обезщетяване на работника и служителя и за неимуществените вреди, но без да е развита подробна аргументация на това предложение *de lege ferenda*.

Втората глава разглежда трудовия стаж. След анализ на легалното определение по чл.351 КТ на трудовия стаж в труда се прави отграничение на понятието трудов стаж от сходни правни явления – работното време, служебен стаж и осигурителен стаж.

В параграф шести се изследват случаите на трудов стаж по време на трудово правоотношение, въпреки че работникът или служителът не е работил. В седмия параграф е разгледан трудовият стаж при липса на трудово правоотношение. Обосновано се аргументира разбирането, че систематичното място на разпоредбата на чл.354, ал.1, т.4 КТ не е точно избрано от законодателят.

В следващия параграф от тази глава са изведени най-важните предложения за усъвършенстване на уредбата на трудовия стаж. След това авторът разглежда въпросите във връзка с изчисляването и установяването на трудов стаж. Аргументирано е изразеното от автора предложение *de lege ferenda*, че времето по договор за допълнителен труд по чл.110 и чл.111 КТ следва да се зачита за трудов стаж. Това предложение според мен заслужава подкрепа.

В третата глава се изясняват правните последици, които произтичат от трудовия стаж. Той може да бъде предвиден изрично в закона или от работодателя като условие за заемане на определени длъжности. Трудовият стаж може да бъде основание за придобиване или изменение на права по трудовото отношение – право на ползване на платен годишен отпуск или правото на определени обезщетения. В тази връзка от полза за труда би било добре да бъде направена съпоставка на правния режим, установен в КТ и този, установен в някои специални закони-ЗМВР, ЗОВС,ЗСВ,ЗДС и др. относно правните последици, които произтичат от трудовия стаж.

III. Научните и научно-приложните приноси на хабилитационния труд

Следва да се подчертае, че представеният хабилитационен труд на кандидата е първото у нас монографично изследване на правната уредба на трудовата книжка и трудовия стаж. Авторът познава добре материята, което му позволява да излага убедителни аргументи в подкрепа на изразените от него становища.

Могат да се посочат и следните конкретни научни приноси на представения за защита труд:

- 1.Обосноваването на тезата, че в трудовата книжка трябва да се вписват и допълнителните възнаграждения на работника или служителя.
2. Предложението в трудовата книжка да бъде създадена възможност работодателят по допълнителното трудово отношение да извършва съответните вписвания.
3. Законодателно прецизиране на случаите, в които може да бъде вписан трудов стаж въз основа на съдебно решение съгласно чл.350а КТ.
4. Обоснованото разбиране, че времето по договор за допълнителен труд по чл.110 и 111 КТ трябва да се зачита за трудов стаж.

5. Необходимостта легално да се признае трудов стаж на осиновителя, когато ползва неплатен отпуск за отглеждане на детето по чл.163 и 164 КТ.

6. Необходимостта легално да бъде признато за трудов стаж и времето, когато работникът или служителят е останал без работа поради незаконно уволнение и когато не е поискал да бъде възстановен на същата работа, както и периода, през който е получавал обезщетение по чл.222, ал.1 КТ.

7. Необходимостта легално да бъде признато за трудов стаж и времето на престой не по вина на работника или служителя.

IV. Критични бележки и препоръки

Направеното от авторът предложение de lege ferenda в чл.226, ал.3, изр. второ КТ да се предвиди възможност за обезщетяване и на неимуществените вреди е дискуссионно предвид договорния характер на гражданската отговорност на работодателя. Следва да бъде развита по-детайлна и по-подробна аргументация на това предложение.

Като препоръка, която може да се направи е липсата на съпоставка между правната уредба на служебната книжка и служебния стаж на държавния служител, както и липсата на съпоставка на правния режим, установен в КТ и този, установен в някои специални закони-ЗМВР, ЗОВС,ЗСВ,ЗДС и др. относно правните последици, които произтичат от трудовия стаж.

Независимо от направените критични бележки и препоръки представеният реабилитационен труд има голямо практическо и научно значение.

V. Заключение.

Положителната ми оценка на предложения реабилитационен труд-монографията „Правна уредба на трудовата книжка и трудовия стаж” , Университетско издателство „Неофит Рилски”, Благоевград, 2012 г. в обем на 197 печатни страници както и положителната ми оценка на цялостната преподавателска и научно-изследователска работа на гл. ас. д-р Вера Любенова Лазарова ми дават основание убедено да приема, че тя отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „доцент” по научно направление 3.6 право /Трудово право и общественно осигуряване/ в ЮЗУ „Неофит Рилски”, Правно-исторически факултет.

София, 19 декември 2012 г.

Член на научното жури:

/проф.д-р Марио Бобатинов/

